

PRIJENOS PORTFELJA IZVOR OSIGURANJA U GENERALI OSIGURANJE

Jakovljević, Denis

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic of Šibenik / Veleučilište u Šibeniku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:143:518560>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-30**

Repository / Repozitorij:

[VUS REPOSITORY - Repozitorij završnih radova Veleučilišta u Šibeniku](#)

**VELEUČILIŠTE U ŠIBENIKU
ODJEL MENADŽMENTA
SPECIJALISTIČKI STRUČNI STUDIJ MENADŽMENT**

Denis Jakovljević

**PRIJENOS PORTFELJA IZVOR OSIGURANJA U GENERALI
OSIGURANJE**

Diplomski rad

Šibenik, 2021.

**VELEUČILIŠTE U ŠIBENIKU
ODJEL MENADŽMENTA
SPECIJALISTIČKI STRUČNI STUDIJ MENADŽMENT**

**PRIJENOS PORTFELJA IZVOR OSIGURANJA U GENERALI
OSIGURANJE**

Diplomski rad

Kolegij : Financijske institucije i tržišta

Mentor : Anita Grubišić, mag. oec., v. pred.

Student : Denis Jakovljević

Matični broj studenta : 1219054766

Šibenik, rujan, 2021

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, DENIS JAKOVLJEVIĆ, student/ica Veleučilišta u Šibeniku, JMBAG 1219054766 izjavljujem pod materijalnom i kaznenom odgovornošću i svojim potpisom potvrđujem da je moj završni rad na preddiplomskom/specijalističkom diplomskom stručnom studiju MENADŽMENTA pod naslovom: PELJEVOS POSTEVA IZVOD OSIGURANJA U GENERACI OSIGURANJE

isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija.

Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

U Šibeniku, 20.9.2021

Student/ica:

Denis Jakovljević

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Veleučilište u Šibeniku

Diplomski rad

Odjel Menadžmenta

Specijalistički diplomski stručni studij menadžmenta

PRIJENOS PORTFELJA IZVOR OSIGURANJA U GENERALI OSIGURANJE

Denis Jakovljević

Ivana Gundulića 2, djakovlj@vus.hr

Sažetak rada:

Predmet ovoga diplomskoga rada jest analiza financijskih izvještaja Izvor osiguranja prije prijenosa portfelja u Generali osiguranje. Analiza poslovanja provest će se kroz financijska izvješća pomoću financijskih pokazatelja (likvidnosti, profitabilnosti, zaduženosti, aktivnosti i ekonomičnosti) te pomoću horizontalne i vertikalne analize bilance kao i računa dobiti i gubitka. Nakon analize Izvor osiguranja usporedit ćemo poslovne prihode Generali osiguranja d.d. prije i nakon prijenosa portfelja te odrediti kakav su utjecaj prijenos portfelja Izvor osiguranja te pojava pandemije Covida-19 imali na poslovanje društva.

Cilj rada je analiza poslovanja osiguravajućeg društva Izvor osiguranja u posljednjoj i pretposljednjoj godini postojanja kako bismo odredili koji su faktori doveli do prodaje u Generali osiguranje te potom kratko analizirati koliko je pridruživanje (kupovina Izvor osiguranja) bilo poslovno uspješno za Generali osiguranje.

(42 stranice/ 1 slika/ 14 tablica/29 literalnih navoda/ jezik izvornika: hrvatski)

Rad je pohranjen u digitalnom repozitoriju Knjižnice Veleučilišta u Šibeniku

Ključne riječi: Osiguranje, Portfelj, Generali, Izvor

Mentor: Anita Grubišić

Rad je prihvaćen za obranu dana: 23.9.2021

BASIC DOCUMENTATION CARD

Polytechnic of Šibenik

Graduation thesis

Department of Menagement

Graduate studies of menagement

Portfolio transfer from Izvor insurance to Generali insurance

DENIS JAKOVLJEVIĆ

djakovlj@vus.hr

Abstract

The theme of this diploma work is a financial report analysis of Izvor osiguranje insurance company before investment portfolio transfer to Generali osiguranje dd. The company's financial reports are used to acquire financial ratios (liquidity, profitability, solvency, efficiency and coverage ratio) for the business analysis. The balance analysis and income statements are going to be used also.

After analysing Izvor osiguranje and Generali osiguranje dd. business income , before and after portfolio transfer, is going to be compared in order to determine the influence of the transfer and the Covid-19 outbreak on the company's business.

The aim of the work is to analyse Izvor osiguranje business in its ultimate and penultimate year in order to determine factors that had resulted in Generali osiguranje dd purchase. The short analysis has been made to show how efficient the acquisition has been for Generali osiguranje dd. insurance company.

(42 pages / 1 picture / 14 tables / 29 references / original in Croatian language)

Thesis deposited in Polytechnic of Šibenik library digital repository

Keywords: osiguranje, Izvor, Generali, portfelj

Supervisor: Anita Grubišić

Paper accepted: 23.9.2021

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. POJMOVI U OSIGURANJU	2
2.1. Pojam i značajke osiguranja	2
2.2. Sudionici u osiguranju	2
2.3. Rizik u osiguranju	3
2.4. Čisti i špekulativni rizik.....	3
2.5. Osigurljivi i neosigurljivi rizici	4
2.5.1. Osigurljivi.....	4
2.5.2. Neosigurljivi rizici.....	4
2.6. Osobni rizik.....	4
2.7. Imovinski rizici	2
2.8. Osiguranje u RH.....	3
2.9. Osiguranje kao dioničko društvo.....	4
2.10. Posrednici u osiguranju	4
2.11. Zastupnici u osiguranju	5
2.12. Kontroling u osiguranju	5
2.13. Potreba za kontrolingom	6
2.14. Cilj kontrolinga	6
2.15. Kontrolorovi zadaci.....	7
2.16. Strategijski i operativni aspekt kontrolinga	8
2.17. Vrste osiguranja	9
2.18. Životno osiguranje.....	10
2.19. Financijski izvještaji	11
2.20. Bilanca	12
2.21. Imovina.....	12
2.21.1. Dugotrajna imovina.....	12
2.21.2. Kratkotrajna imovina	13
2.22. Kapital	13

2.23. Obveze	13
2.24. Račun dobiti i gubitka	13
2.25. Prihodi	13
2.26. Rashodi	13
2.27. Izvještaj o novčanim tokovima.....	14
2.28. Izvještaj o promjenama kapitala	14
2.29. Bilješke uz financijske izvještaje.....	14
3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA IZVOR OSIGURANJA.....	16
3.1. Povijest društva.....	16
3.2. Djelatnost društva	17
3.3. Horizontalna analiza bilance.....	19
3.4. Vertikalna analiza bilance	22
3.5. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka.....	25
3.6. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka	26
3.7. Analiza putem financijskih pokazatelja	27
3.7.1. Pokazatelji likvidnosti.....	27
3.7.2. Pokazatelj trenutne likvidnosti	27
3.7.3. Pokazatelj tekuće likvidnosti.....	28
3.7.4. Pokazatelj financijske stabilnosti	29
3.8. Pokazatelji zaduženosti.....	30
3.8.1. Pokazatelj zaduženosti.....	30
3.8.2. Pokazatelj vlastitoga financiranja	31
3.8.3. Pokazatelj faktora zaduženosti	31
3.9. Pokazatelji aktivnosti.....	32
3.9.1. Pokazatelj obrtaja ukupne imovine.....	32
3.10. Pokazatelji ekonomičnosti	32
3.10.1. Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja	33
4. PRIJENOS OSIGURAVATELJNOG PORTFELJA IZVOR OSIGURANJA U GENERALI OSIGURANJE	34
4.1. Sustav upravljanja društva.....	34
4.2. Analiza prihoda	36

4.3. Analiza prihoda i utjecaj Covid-19 pandemije.....	39
5. ZAKLJUČAK.....	42

1. UVOD

Tema ovoga diplomskog rada je analizirati financijske izvještaja Izvor osiguranja prije prijenosa portfelja u Generali osiguranje. Analizu financijskih izvještaja provodimo kako bismo utvrdili u kakvom je stanju poduzeće bilo prije nego li je prodano te koji su čimbenici utjecali pri prodaji to jest prijenosu portfelja osiguravajuće kuće. Financijski izvještaji temeljito prikazuju financijske položaje i uspješnost poduzeća te predstavljaju temelj za provođenje financijske analitike poduzeća. Financijski izvještaji koji će se koristiti u analitici Izvor osiguranja d.d. jesu: račun dobiti i gubitka, bilanca te horizontalna i vertikalna analiza istih. Koristit će se pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti. Svaki od pokazatelja bi trebao pridonijeti stvaranju cjelovitije financijske slike poduzeća nakon čega se mogu donijeti određeni zaključci o realnom financijskom stanju. Pomoću vertikalna analize prikazujemo strukturu pojedinih financijskih izvještaja dok horizontalna analiza služi za uvid u kretanje pojedinih pozicija financijskih izvještaja kroz vrijeme. Rad je podijeljen na dva dijela. U prvome teoretskome dijelu definirat ćemo osnovne pojmove u osiguranju, što je rizik u osiguranju, kako funkcionira osiguranje u republici hrvatskoj, koje je uloga kontrolinga u osiguranju te koje vrste osiguranja postoje. Nakon što završimo sa teoretskim dijelom osiguranja definirat ćemo osnovne pojmove financijskih izvještaja koji će nam poslužiti kao podsjetnik i uvod u praktični dio rada. U praktičnom dijelu rada predstaviti ćemo djelatnost i povijest Izvor osiguranja te potom obaviti financijsku analizu istoga. U posljednjem poglavlju usporedit ćemo prihode Generali osiguranja prije i poslije prijenosa portfelja i analizirati koliko je prijenos portfelja utjecao na samo poslovanje poduzeća.

2. POJMOVI U OSIGURANJU

2.1. Pojam i značajke osiguranja

Osiguranje je pojam koji srećemo svakodnevno a koji označava sigurnost, zaštitu od određene opasnosti ili ublažavanja iste. Moglo bi se reći da je ono organizirani oblik međusobnog pomaganja prikupljanjem sredstava kako bi se pružila sigurnost članovima koji prikupljaju sredstva. “Općenito vrijedi da je osiguranje metoda transfera rizika s osiguranika na osiguravatelja, koji prihvaća da nadoknadi slučajne štete onima kod kojih su nastale i raspodijeli ih na sve članove rizične zajednice na načelima uzajamnosti i solidarnosti.”¹ Primarna je funkcija osiguranja stvaranje izvjesnosti. Osnovna značajka jest da osigurani slučaj mora biti neizvjestan. Ako je slučaj neizvjestan to znači da se može dogoditi u određenom vremenskom razdoblju ali i ne mora (primjer imovinskog ili automobilskog osiguranja), te da će slučaj sigurno nastupiti u nekoj budućnosti (primjer životnog osiguranja od smrti). Osigurani slučaj se može definirati kao rizik koji se stvarno dogodio ili događaj prouzročen osiguranim rizikom.

Iz toga proizlazi da su osobine osiguranja prijenos rizika sa pojedinaca na osiguranje i da se rizik objedinjuje odnosno dijeli na sve članove zajednice. Funkcija nadoknade štete je osnovna suština osigurateljne djelatnosti. Prikupljanjem novčanih sredstava osiguranje nadoknađuje posljedice izazvane štetnim događajima, a sama naplata određene cijene (premije osiguranja) kojom se osoba (ugovaratelj osiguranja) obvezuje osiguranoj osobi (osiguraniku) nastaje kao pravni odnos temeljen na ugovoru.

2.2. Sudionici u osiguranju

Osnovni sudionici u osiguranju: ugovaratelj osiguranja, osiguranik, osiguravatelj i reosiguravatelj.

Osiguravatelj je osiguravajuće društvo s kojim je sklopljen pravni ugovor i koji se obvezuje da će ugovaratelj osiguranju, odnosno osiguraniku u slučaju štetnog događaja isplatiti osiguraninu, odnosno nadoknaditi štetu.

Ugovaratelj osiguranja je osoba sa kojom je osiguravatelj sklopio osiguranje. Ugovaratelj osiguranja ne mora biti osiguranik ali je dužan ispuniti obveze iz ugovora i platiti premiju.

Osiguranik je osoba kojoj prema ugovoru pripadaju prava iz osiguranja te osoba koja u slučaju nesretnog ili štetnog događaja ima pravo na isplatu osigurateljne nadoknade. U slučaju smrti prava osiguranika mogu pripasti zakonitom nasljedniku.

1 Andrijašević, S i Petranović, V.: Ekonomika osiguranja, Zagreb Alfa, 1999., str. 23.

Reosiguravatelj je osiguravajuće društvo koje ugovorom o reosiguranju obvezuje da će isplatiti dio ili čitavu štetu osiguravatelju koju je on dužan platiti svome osiguraniku.

2.3. Rizik u osiguranju

“Rizik u poslovanju možemo definirati kao prijeteću mogućnost da nastupe vremenski i prostorno nepredvidivi događaji izazvani subjektivnim okolnostima (“ljudski faktor”) ili objektivnim okolnostima (okolnosti izvan mogućnosti utjecaja sudionika u nekom poslovnom pothvatu), zbog čega može nastati šteta.”² Rizici se protežu na široko područje poslovanja svakog poduzeća i ustanove. Osiguranje rizika je jedna od najboljih metoda upravljanja rizikom. Ako se rizik dogodi tada nastaje određeni financijski gubitak koji možemo umanjiti povratnom naknadom od osiguravajućeg društva. Svaka ljudska aktivnost uključuje i nosi u sebi neki rizik. U najširem smislu rizik predstavlja određenu opasnost, gubitak ili neizvjesnost da se neki neizvjestan budući događaj može dogoditi i imati veoma štetne posljedice. Razlika između rizika i neizvjesnosti je što se kod njega može očekivati poznati ishod, ako ne postoji poznati ishod radi se o neizvjesnosti.

Rizik se dijeli na nekoliko različitih vrsta pa razlikujemo: **čisti, špekulativni, osigurljiv, neosigurljiv, osobni, imovinski i rizik od odgovornosti.**

2.4. Čisti i špekulativni rizik

Čisti rizici su rizici koji su nastali kao posljedica nekog slučaja a ne čovjekovog djelovanja, npr. požar, prometna nezgoda, potres, dok špekulativni rizik nastaje primjerice ulaganjem u rizični projekt, kladjenjem, kockanjem itd. Osiguranje pokriva samo čiste rizike. Špekulativni rizici zbog same svoje naravi nisu predmet osiguranja. Nisu svi čisti rizici predmetom pokrića osiguranja. Primjerice razne katastrofe, ratovi, revolucije itd.

Čisti rizici se mogu podijeliti u tri skupine.

“Osnovne skupine su:

- Osobni rizici su rizici kojima je izložen pojedinac poradi smrti, bolesti, starosti, nezgode, nezaposlenosti, zbog čega nastaju financijski gubitci pojedincu i njegovoj obitelji te se od njih nastoji zaštititi i to najčešće osiguranjem
- Imovinski rizici su rizici kojima je izložena imovina (stvari). Ostvarenje takvih rizika ima za posljedicu izravne i/ili neizravne štete
- Rizici od odgovornosti su rizici vezani za pokriće šteta učinjenih trećoj osobi za koje je odgovoran osiguranik. Odgovornost može biti zakonska (npr. osiguranje automobilske odgovornosti) ili ugovorna (npr. garancijsko osiguranje proizvoda, garancijsko osiguranje konstruktivnih grešaka – greške u materijalu, u tehničko-računskom proračunu, konstrukciji ili

² Ksenija Klasić, Ivo Andrijanić, *Osnove osiguranja, Načela i praksa, Zagreb 2007, str.15, 2 izd*

izvođenju radova). Utvrđivanje ovakvih šteta koje su nastale u tijeku trajanja osiguranja može se protegnuti čak 10 godina i više od njihovog nastanka.”³

2.5. Osigurljivi i neosigurljivi rizici

2.5.1. Osigurljivi

Za osigurljive rizike postoji tehnička osnova utvrđivanja njihove veličine i samim time mogućnosti pokriva. Primjerice to mogu biti: osobni, imovinski i rizici od odgovornosti.

Imovinski rizici nastaju zbog izravne štete, npr. krađe, uništenja, oštećenja ili indirektna štete kao što su npr. pojava dodatnih troškova, renta, zarada i sl.

Osobni rizici nastaju kao posljedica smrti, starosti ili bolesti.

Rizik od odgovornosti uzrokuje štetu na imovini, zdravlju ili životu treće osobe. To mogu biti štete nastale upotrebom automobila, profesijom (liječnici, odvjetnici i dr.), rukovođenjem (stečajni upravitelji i dr.)

2.5.2. Neosigurljivi rizici

Neosigurljivi rizici su oni za koje osiguravatelj nema realnu osnovu za određivanje premije ili nema mogućnost za raspršivanje rizika. To mogu biti tržišni, politički, proizvodni i osobni rizici.

Tržišni rizici proizlaze iz promjene cijena, ukusa potrošača, konkurencije i sličnih faktora.

Političkim rizicima pripadaju oni koji dolaze iz određenih političkih promjena, ograničenja za trgovinu i valutnu konvertabilnost, visokog poreza i dr.

Proizvodni rizici nastaju zbog zastarjele tehnologije, “uskih grla” iscrpljivanja prirodnih resursa, štrajkova što uzrokuje gubitak prihoda pa takve rizike osiguravatelj teško može pokriti.

Osobni rizici mogu biti zbog nezaposlenosti, gubitka posla, bračne rastave, neodgovorajućeg obrazovanja koje ne odgovara tržištu rada a mogu dovesti do materijalnih gubitaka pojedinca.

2.6. Osobni rizik

Osobni rizici predstavljaju rizike koji na neki način ugrožavaju materijalnu sigurnost pojedinca i njegove obitelji. Događaju se zbog smanjenoga dohotka, smrti, umirovljenja, bolesti, nezaposlenosti, invalidnosti i sl.

³ Andrijašević, S i Petranović, V.: *Ekonomika osiguranja, Zagreb Alfa, 1999., str. 4.*

Kod osobnoga rizika potrebna je identifikacija istoga. Ona se sastoji da se sagleda u kojoj će se budućoj situaciji pojedinac naći. Metode koje su primjenjuju u upravljanju osobnim rizikom jesu izbjegavanje rizika ili osiguranje. Postoje zanimanja koja su rizičnija od drugih. Pilot ili profesor. Hobiji koji su rizičniji jedni od drugih. Brdski biciklizam ili šah, padobranstvo ili stolni tenis i sl.

Na samo donošenje odluke o pokriću osobnih rizika utječu razni faktori: socijalno osiguranje, grupno, starost osobe, dostupnost drugih oblika štednje i dr.

2.7. Imovinski rizici

Imovinski rizici se odnose na financijske gubitke zbog izravnih ili neizravnih šteta. U imovinske rizike spadaju i propusti koje su druge osobe napravile kad su preuzele obvezu da će za osiguranika obaviti neki posao. Rizicima je moguće upravljati zajedničkim naporima pojedinaca i društvo te države. Primjerice organiziranjem raznih službi poput službe hitne pomoći, policijskih i vatrogasnih snaga. Neki drugi rizici spadaju pod odgovornost pojedinca koji se sami skrbe za svoju imovinu, zdravlje i život.

2.8. Osiguranje u RH

“Društvo za osiguranje smije obavljati samo poslove osiguranja u pojedinoj vrsti osiguranja koju je dobilo od nadzornog tijela za obavljanje poslova osiguranja. (Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga – HANFA). Poslovi osiguranja su sklapanje i ispunjavanje ugovora o neživotnom i životnom osiguranju, odnosno reosiguranju, osim obveznih socijalnih osiguranja.”⁴ Osiguravatelji se mogu baviti isključivo životnim odnosno neživotnim osiguranjima. Dakle društva mogu biti specijalizirana za određena osiguranja ili pak univerzalna koja se bave sa više vrsta osiguranja. Društva su dužna poslovati na način da budu ispunjena načela solventnosti i likvidnosti. Osiguravajuće društvo mora trajno raspolagati jamstvenim kapitalom s kojim jamči da će ispuniti obveze društva iz ugovora o osiguranju.

“Jamstveni kapital čine osnovni i dopunski kapital:

1. temeljni kapital dioničkog društva za osiguranje uplaćen na temelju redovnih dionica, odnosno uplaćeni temeljni kapital društva za uzajamno osiguranje i sredstva na računima članova društva za uzajamno osiguranje,
2. pričuve kapitala koje se ne odnose na obveze iz osiguranja,
3. prenesena dobit nakon odbitka dividendi koje se isplaćuju,
4. temeljni kapital uplaćen na temelju kumulativnih povlaštenih dionica,
5. podređeni dužnički financijski instrumenti,
6. pričuve kapitala povezane s kumulativnim povlaštenim dionicama
7. druge stavke.”⁵

“Pri osnivanju osiguravajuće društvo mora imati odgovarajući temeljni kapital:

Minimalni temeljni kapital za obavljanje poslova životnih osiguranja iznosi 22.500.000,00 kuna, jednako kao i za obavljanje poslova neživotnih osiguranja.

Ako se društvo želi baviti pojedinim vrstama osiguranja kao što su osiguranje od nezgode i zdravstveno osiguranje ili osiguranje cestovnih vozila itd. propisani minimalni kapital iznosi 15.000.000,00 kuna.”⁶

“Za poslove reosiguranja potreban je minimalni temeljni kapital u iznosu 22.500.000,00 kuna.”⁷

⁴ Ksenija Klasić, Ivo Andrijanić, *Osnove osiguranja, Načela i praksa*, Zagreb 2007, str.65, 2 izd.

⁵ Zakon o osiguranju, čl. 93-97.

⁶ Zakon o osiguranju, čl. 100.

⁷ Zakon o osiguranju, Nar. nov., br. 151/05, čl. 19.

2.9. Osiguranje kao dioničko društvo

Dioničko društvo je određeni ustroj organizacije u čijem su vlasnici dioničari koji imaju odgovornost te jamče do visine uloženi sredstava u svoje dionice. Uprava i nadzorni odbor su zaduženi za upravljanje osiguravajućeg društva. Zakon o osiguranju propisao je da dionička društva u Hrvatskoj mogu osnovati domaće pravne i fizičke osobe. Upravu čine najmanje dva člana od kojih najmanje jedan član mora znati hrvatski jezik.

Član uprave društva može biti osoba koja ima stručne kvalifikacije, te ispunjava obveze iz čl. 27. Članom uprave dioničkog društva može biti osoba koja dobije odobrenje od HANFA-e za obavljanje iste dužnost.

“Članovi uprave društva za osiguranje moraju organizirati poslovanje društva za osiguranje u skladu sa zakonskom regulativom, moraju osigurati praćenje rizika kojima je izloženo društvo za osiguranje kod poslovanja te donijeti odgovarajuće mjere kojima će društvo za osiguranje ograničavati rizike. Također moraju osigurati da se ustroji sustav unutarnjih kontrola u svim područjima poslovanja društva za osiguranje i unutarnja revizija te da njihovo djelovanje bude u skladu s zakonom, te moraju organizirati i propisati vođenje poslovnih i drugih knjiga te poslovne dokumentacije, sastavljanje knjigovodstvenih isprava, procjenu knjigovodstvene stavke, sastavljanje računovodstvenih i drugih izvješća, o čemu su dužni izvještavati, odnosno obavještavati HANFA-u.”⁸

2.10. Posrednici u osiguranju

“Posredovanje u osiguranju je djelatnost pokretanja, predlaganja ili obavljanja poslova pripreme za sklapanje ugovora o osiguranju, odnosno reosiguranju, pomoć pri izvršavanju prava iz ugovora o osiguranju, a posebno pr rješavanju oštetnih zahtjeva naslonjenih na društvo za osiguranje.”⁹ Posrednik je dužan obavljati svoju djelatnost tako da štiti interese ugovaratelja, odnosno osiguranika.

“Pri tome je dužan:

Načiniti odgovarajuću analizu rizika i odgovarajuća načela pokrića, pisano obrazložiti razlog svog prijedolaga osiguravatelja odnosno reosiguranja i izvijestiti ga o visini provizije određene za sklapanje ugovora o osiguranju odnosno reosiguranju, u ime ugovaratelja osiguranja posredovati kod sklapanja osiguranja koje je u skladu sa zahtjevima ugovaratelja osiguranja s obzirom na osigurateljno pokriće, pri čemu ta obveza može biti ograničena samo na određene usluge osigurnja, ako posrednik osiguranja o tome izričito obavijesti osiguranika, obavijestiti društvo za osiguranje o traženju ponude za ugovaratelje osiguranja za sklapanje ugovora o osiguranju, uručiti ugovaratelju osiguranja policu te druge akte vezane za ugovor o osiguranju, provjeriti sadržaj police

⁸ O obvezama članova uprave društva za osiguranje detaljnije u Zakonu o osiguranju, Nar. nov., br. 151/05, čl. 29-31.

⁹ Zakon o osiguranju, Nar. nov., br. 151/05, čl. 240.

osiguranja, pružati pomoć ugovaratelju osiguranja, odnosno osiguraniku za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju i to kako prije tako i nakon osiguranog slučaja, te se ponajprije brinuti da ugovaratelj osiguranja odnosno osiguranika poduzme sve pravne radnje koje su bitne za očuvanje odnosno realizaciju prava na temelju ugovora o osiguranju poduzima u rokovima određenim za poduzimanje tih pravnih radnji te stalno provjeravati ugovore o osiguranju koje je ugovaratelj sklopio njegovim posedovanjem te izraditi podloge za izmjenu ovih ugovora o osiguranju u cilju što bolje zaštite.”¹⁰

2.11. Zastupnici u osiguranju

Zastupnici i posrednici u osiguranju povezuju ugovaratelje. Zastupanje u osiguranju je obavljanje poslova ugovaranja polica osiguranja u ime jednog ili više osiguravajućih društva. Društvo za osiguranje je dužno prije sklapanja ugovora pisano obavijestiti ugovaratelja osiguranja o dužnim podacima osiguravajuće police: vremenu trajanja ugovora o osiguranju, roku na koji ugovor obvezuje ponuditelja, pravo na opoziv odnosno odstupanje, načinu rješavanja spora osiguranika, visini premije osiguranja, načinu plaćanja premije, visini doprinosa, poreza i drugih troškova koji se zaračunavaju pored premije, pravilima i uvjetima za odstupanje od ugovora, roku ugovora koji obvezuje ponuditelja, načinu rješavanja sporova, nadzornom tijelu koje je nadležno za nadzor nad društvom za osiguranje.

Kod životnog osiguranja obavijest mora sadržavati i podatke o osnovicama i mjerilima za sudjelovanje u dobiti, tablici otkupne vrijednosti, pravima na kapitalizaciju ugovora o životnom osiguranju i pravima iz takvog osiguranja te poreznom sustavu koji se odnosi na navedenu vrstu osiguranja.

2.12. Kontroling u osiguranju

Koncept kontrolinga se u posljednjih trideset godina u praksi stalno razvijao i dobivao mnoge definicije, a neke od njih su: “Kontroling je funkcija i podsustav menedžmenta kojima pridonosi efikasnosti i efektivnosti u radu menedžmenta, čime se povećava sposobnost prilagođavanja poduzeća unutarnjim i vanjskim promjenama, povećava vitalnost poduzeća i njegova tržišna akceptabilnost.”¹¹ Kod kontrolinga u osiguranju naglasak je na specifičnim značajkama strateškog i djelotvornog kontrolinga kao elemenata upravljanja osiguranjem. Skreće se pažnja na njihove osnovne alate i njihov značaj za praksu osiguranja. Ispituje se ABC-analiza i analiza troškova poslovnih procesa u osiguravajućem društvu. Kontroling istražuje analize financijskih rezultata osiguranja i

¹⁰ *Ibidem*, čl. 244.

¹¹ <http://www.efos.unios.hr/poslovni-informacijski-sustavi/wp-content/uploads/sites/216/2018/11/17.-KONTROLING.pdf>
(stranica posjećena, 15.8.2021)

analize konkurentnosti osiguravajućeg društva. U vezi je sa ostalim vrstama upravljanja u strukturi osiguravajućeg društva. Otkriva neke prepreke u primjeni kontrole u osiguranju i navodi neke metode za njihovo prevladavanje.

Kontrolori navode osiguravatelje da u budućnosti koriste njihove alate za povećanje učinkovitosti osiguranja. Kontroling je postao filozofija vezana uz strateško razmišljanje menadžera osiguravajućih društava s ciljem stabilnog i uspješnog razvoja osiguranja u budućnosti. Osiguranje mnogo manje podilazi riziku od financijskih gubitaka ako u svoj sektor uključi odjel kontrolinga. Mogli bismo reći da je kontroling u svim ozbiljnim financijskim institucijama premisa modernog poslovanja, on povezuje ono što je dolje s onim što je gore uklapajući poslovanje u jednu harmoničnu cjelinu. Budućnost svake velike financijske institucije ovisi o investiranju u istraživanje, analizu i razvoj internog poslovanja kako bi održala korak sa konkurencijom i sve bržom rastućom globalnom ekonomijom. Kontroling je budućnost i budućnost je kontroling u nadolazećim godinama tržišnog globalizma.

2.13. Potreba za kontrolingom

Potreba za kontrolingom se ponajprije javila zbog učestale kompleksnosti i dinamike okoline te sve veće kompleksnosti i razgranatosti u organizaciji. Eksterni uvjeti donose nagle i neočekivane promjene kao što su: promjene društva i okoline, svjetskih gospodarskih uvjeta, skraćivanje inovativnih ciklusa i životnog vijeka proizvoda, kamatne opterećenosti i očekivane rentabilnosti, investicijskoga ponašanja...

Interni uvjeti imaju veoma visoke zahtjeve te autoritarni stil rukovođenja i centralnoga upravljanja. Imamo i nejasno oblikovane ciljeve poduzeća, nedostatke kod upravljanja suradnicima, slabo razvijeni sistemi obračuna troškova i učinaka, nedostatak dobrih i kvalitetnih informacija kod poslovnoga odlučivanja i neprikladno upravljanje poslovnim financijama...

2.14. Cilj kontrolinga

“Menadžment i kontroling imaju iste ciljeve – koristiti i graditi buduće potencijale uspjeha, no putovi ostvarenja cilja se razlikuju. Osnovni instrumenti i podsustavi menadžmenta pri tome su definiranje ciljeva, planiranje, kontrola, informiranje, organiziranje i upravljanje ljudskim potencijalima, a koordinacija i integracija tih podsustava sadržaj su kontrolinga. Kontroling ima za cilj povećati efikasnost i efektivnost sustava vođenja te povećanje

spособnosti prilagođavanja vanjskim i unutarnjim promjenama, a način je harmonizacija.”¹²

Postoji velika razlika između kontrolinga i kontrole. Kontroling je usmjeren budućnosti, on ne traži krivca i usmjeren je prema dostizanju određenih ciljeva. Kontrola je usmjerena u prošlost, traži krivca i teži za reguliranjem poduzeća.

2.15. Kontrolorovi zadaci

- Kontrolor je dio rukovodstva poduzeća, odnosno neposredno mu je podređen.
- Brine se da rukovodstvo bude snabdijevano informacijama koje su orijentirane na rezultat poduzeća.
- Težište njegovog zadatka čini suradnja na procesima planiranja i upravljanja,
- Koordinacija i usuglašavanje predstavljaju središnju točku njegovih aktivnosti.
- Usmerenost na ostvarenje željenih rezultata je srž rada controllera.

¹² <http://www.efos.unios.hr/poslovni-informacijski-sustavi/wp-content/uploads/sites/216/2018/11/17.-KONTROLING.pdf> (stranica posjećena: 20.7.2021)

2.16. Strategijski i operativni aspekt kontrolinga

Detaljno poznavati ciljeve i instrumente operativnog i strategijskog kontrolinga preduvjet je za oblikovanje samoga procesa kontrolinga.

1. OPERATIVNI KONTROLING jeste stručna podrška menadžmentu zbog povećanja efikasnosti poslovanja. Glavni zadatak operativnog kontrolinga jest pružiti stručnu podršku menadžmentu u podizanju razine korištenja mogućnosti poduzeća: ekonomičnosti, rentabilnosti, očuvanja supstancije i likvidnosti te u skladnom korištenju instrumenata operativnog upravljanja.

2. STRATEGIJSKI KONTROLING “pruža stručnu podršku menadžmentu radi povećavanja razine efektivnosti poslovanja (Do the right things). Strategijski kontroling je usmjeren na izgradnju potencijala budućeg uspjeha poduzeća, jačanje vitalnosti poduzeća, poboljšanje njegovih izgleda za trajan uspjeh. Pomaže u oblikovanju vizije, misije i ciljeva i strategija za trajan uspjeh poduzeća. Smisao strategijskog kontrolinga je aktivno prilagođavanje, tj. utjecanje na vanjske činitelje te prilagođavanje okruženja sebi.”¹³

¹³ <http://www.efos.unios.hr/poslovni-informacijski-sustavi/wp-content/uploads/sites/216/2018/11/17.-KONTROLING.pdf> (stranica posjećena: 17.8.2021)

2.17. Vrste osiguranja

“Dvije su osnovne skupine osiguranja: neživotno i životno. Neživotna osiguranja dijele se na sljedeće vrste osiguranja:

1. osiguranje od nezgode
2. zdravstveno osiguranje
3. osiguranje cestovnih vozila
4. osiguranje tračnih vozila
5. osiguranje zračnih letjelica
6. osiguranje plovila
7. osiguranje robe u prijevozu
8. osiguranje od požara i elementarnih šteta
9. ostala osiguranja imovine
10. osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila
11. osiguranje od odgovornosti za upotrebu zračnih letjelica
12. osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila
13. ostala osiguranja od odgovornosti
14. osiguranje kredita
15. osiguranje jamstava
16. osiguranje raznih financijskih gubitaka
17. osiguranje troškova pravne zaštite
18. putno osiguranje.”¹⁴

¹⁴ <https://www.hanfa.hr/getfile.ashx/?fileId=42496> (Stranica posjećena: 20.5.2021)

2.18. Životno osiguranje

“Vlastiti život i životi svojih bližnjih se mogu osigurati nekom od sljedećih vrsta životnog osiguranja: osiguranje za slučaj smrti i doživljenja, riziko osiguranje i osiguranje za slučaj doživljenja. Osiguranje za slučaj smrti i doživljenja ima dvije komponente: osigurana svota isplaćuje se korisniku osiguranja u slučaju smrti osiguranika ili se isplaćuje na kraju ugovorenog trajanja osiguranja, tj. po doživljenju osiguranika, pa se često kaže da to osiguranje predstavlja i štednju. Ta vrsta osiguranja također se naziva i mješovito osiguranje života. Riziko osiguranje podrazumijeva isplaćivanje ugovorene svote samo u slučaju smrti osiguranika (ako osiguranik doživi rok na koji je sklopljena polica, osigurani se iznos ne isplaćuje), a osiguranje za slučaj doživljenja podrazumijeva isplaćivanje ugovorene svote isključivo ako osiguranik doživi rok definiran u ugovoru. Ako kod potonje vrste životnog osiguranja osiguranik umre za trajanja ugovora o osiguranju, korisnik osiguranja nema pravo na isplatu ugovorene svote, a uobičajena je isplata ili do tada uplaćene premije ili matematičke pričuve, ovisno o cjenicima društava za osiguranje.”¹⁵

Kolika je vrijednost premije police, odnosno količine novca koji se uplaćuje, tj. cijene osiguranja, nije unaprijed određena. Varijable koje utječu na taj iznos su sljedeće: osigurani rizik, pristupna dob, zdravstveno stanje, zanimanje osiguranika i neki drugi čimbenici.

“Životna osiguranja dijele se na sljedeće vrste osiguranja:

1. životno osiguranje
2. rentno osiguranje
3. dopunska osiguranja životnog osiguranja
4. ostala životna osiguranja (primjerice osiguranje u slučaju vjenčanja ili rođenja)
5. životno i rentno osiguranje kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja.”¹⁶

¹⁵ <https://www.hanfa.hr/getfile.ashx/?fileId=42496> (Stranica posjećena: 20.5.2021)

¹⁶ <https://www.hanfa.hr/getfile.ashx/?fileId=42496> (Stranica posjećena: 20.5.2021)

2.19. Financijski izvještaji

Financijski izvještaji sastavni su dio poslovanja svakoga poduzeća te trebaju istinski prikazivati financijski položaj, uspješnost poslovanja te mogućnosti poduzeća i novčani tok. Temelji se na računovodstvenim analizama prošlih događaja te se pomoću informacija sadržanih u financijskim izvještajima donose važne poslovne odluke.

Razlikujemo eksterne i interne korisnike financijskih izvještaja.

Interni (unutarnji) korisnici:

- Menadžment (uprava poduzeća)
- Zaposlenici poduzeća

Eksterni (vanjski) korisnici:

- Vlasnici
- Investitori
- Poslovni partneri
- Kreditori
- Vlada (agencije i tijela)
- Revizori
- Javnost
- Znanstvenici

Prema zakonu o računovodstvu temeljni financijski izvještaji su:

1. Bilanca
2. Račun dobiti i gubitka
3. Izvještaj o novčanim tokovima
4. Izvještaj o promjenama kapitala
5. Bilješke uz financijske izvještaje.

2.20. Bilanca

Bilanca kao osnovni financijski izvještaj objašnjava osnovne elemente kao i sigurnost poslovanja. Osnovni elementi poslovanja su stanje imovine, kapitala i obveza pojedinoga poduzeća. Bilanca jeste strukturirani pregled trenutnoga stanja imovine, kapitala i obveza. Sama riječ potječe od latinske riječi Bi-Lanx što označava dvije zdjele koje simboliziraju stanje ravnoteže. Sva imovina u poduzeću ima svoje porijeklo što znači da stanje imovine i njenog izvora mora biti jednako. Bilanca sadrži dva osnovna dijela koje opisuju stanje i izvore imovine. Ta dva dijela zovemo aktiva i pasiva. Aktiva sadrži imovinu poduzeća, dok pasiva sadrži izvore (tuđe izvore imovine) i kapital (vlastite izvore imovine). Osnovni elementi bilance jesu: imovina, kapital i obveze.

2.21.. Imovina

“Imovina čini ekonomske resurse od kojih poduzeće može ostvariti određene ekonomske koristi. Sukladno potrebama za detaljnijim informacijama, imovina se uobičajeno sistematizira i u izvještaju prikazuje prema pojavnom obliku (stvari, prava ili novac) i prema funkciji koju obavlja u poslovnom procesu, odnosno vremenu moguće transformacije u novčani oblik.”¹⁷

2.21.1. Dugotrajna imovina

Dugotrajna imovina jeste imovina čija je upotreba duža od godine dana i koristi se kroz duže vremensko razdoblje. To je bruto imovina koja je smanjena za obračunatu kumulativnu amortizaciju.

Stoga razlikujemo: nematerijalnu, materijalnu i financijsku imovinu, te potraživanja.

¹⁷ Vidučić Lj., Pepur S., Šimić Šarić M., *Financijski menadžment, RRiF plus, Zagreb 2015., str. 425.*

2.21.2. Kratkotrajna imovina

Smatra se da je kratkotrajna imovina sva imovina koja se može preobraziti u novac u toku jedne godine. Često pretvara svoj oblik od novca do nabavki sirovina potrebnih za proizvodnju te potom od proizvodnih sirovina u poluproizvode i gotove proizvode. Prodajom se pretvaraju u potražnju, a potražnja potom u novac i tako u krug.

2.22. Kapital

Kapital se računa kao ostatak imovine poduzetnika nakon svih njegovih odbitaka te je vlastiti izvor financiranja. Kapital se može povećati dodatnim ulaganjima ili zadržavanjem zarade.

2.23. Obveze

Obveza je sadašnja obveza poduzetnika koja je došla iz nekih od prošlih događaja te je za njeno podmirenje potreban određeni odljev resursa.

2.24. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka je jedan od financijskih izvještaja koji prikazuje prihode i rashode. On također objašnjava uspješnost poslovanja poduzeća kroz jedno određeno vremensko razdoblje te otkriva da li je poduzeće ostvarilo profit ili gubitak u poslovanju.

2.25. Prihodi

Prihodi i rashodi proizlaze iz svakodnevnih aktivnosti poduzeća koji utječu na promjene i izvore imovine. Ako su prihodi veći od rashoda imamo financijsku dobit, ako su manji imamo financijski gubitak.

Podijela prihoda:

- Poslovne prihode
- Prihode od financiranja
- Izvanredne prihode

2.26. Rashodi

“Rashodi su smanjenje ekonomskih koristi tijekom obračunskoga razdoblja u obliku smanjenja imovine ili povećanja, odn. nastanka obveza, koje ima za posljedicu smanjenje glavnice ili kapitala, osim smanjenja koje proizlazi iz raspodjele glavnice vlasnicima. Rashodi su element utvrđivanja uspješnosti, odn. poslovnoga rezultata poslovnih subjekata. Višak prihoda nad rashodima predstavlja dobit, a višak rashoda nad prihodima gubitak. Rashodi se obično opisuju kao troškovi sadržani u prodanim proizvodima, robama i/ili uslugama, a moraju se nadoknaditi iz prihoda. Najveći dio rashoda proistječe iz

redovitih aktivnosti poduzeća, a razlikuju se poslovni i financijski rashodi. Uz redovite, javljaju se i izvanredni rashodi.”¹⁸

Podijela rashoda:

- Poslovni rashodi
- Financijski rashodi
- Izvanredni rashodi

2.27. Izvještaj o novčanim tokovima

Izvještaji o novčanim tokovima prikazuju u sažetom obliku kako određene promjene u bilanci utječu na novčani tok poduzeća. Izvještaji daju informaciju o primitku i izdatku novca te kako se novac upotrebljava i izvore novca u poduzeću.

Novčani tok se dijeli na tri glavne aktivnosti: poslovne, financijske i investicijske aktivnosti.

2.28. Izvještaj o promjenama kapitala

Izvještaj o promjenama kapitala ukazuje na smanjenje ili povećanje kapitala između prethodne i tekuće godine. Objašnjava svaku promjenu koja je nastala u stavci kapitala tijekom obračunskog razdoblja. Jedan je od četiri temeljna financijska izvještaja.

2.29. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje prikazuju detaljnu nadopunu temeljnim financijskim izvještajima. U njima su sadržani svi podaci koji se ne vide iz temeljnih financijskih izvještaja. Slažu se u slobodnoj formi i trebaju poštivati načela jasnoće i preglednosti.

“Sastoje se od tri dijela:

1. osnovni podatci o društvu

- puni naziv društva, adresa, djelatnost, ime odgovorne osobe i ostali detalji vezani za društvo

2. značajne računovodstvene politike

¹⁸ <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=51853> (Stranica posjećena: 18.5.2021)

- računovodstvene politike su metode, načela, postupci na temelju zakona i računovodstvenih standarda koji su korišteni u sastavljanju i objavljivanju financijskih izvještaja
- računovodstvene politike se obično objavljuju u bilješkama uz financijske izvještaje

3. pojašnjenja pojedinih pozicija financijskih izvještaja

- bolji pregled detalja (često popraćen razrađenim tablicama i grafikonima)¹⁹

¹⁹ https://hr.wikipedia.org/wiki/Bilje%C5%A1ke_uz_financijske_izvje%C5%A1taje (Stranica posjećena: 18.5.2021)

3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA IZVOR OSIGURANJA

Financijska institucija (engl. financial institution, njem. Geldinstitution) je ustanova koja prikuplja novčane fondove i usmjerava ih u financijske plasmane. Postoje depozitne i nedepozitne financijske institucije. Od depozitnih institucija najpoznatije su banke, kase i štedionice. Od nedepozitnih institucija najpoznatije su: mirovinski fondovi i osiguravajuće institucije. Prema geografskom obilježju dijelimo ih na nacionalne, regionalne i međunarodne.²⁰

Možemo primjetiti da su dva najvažnija elementa svakog osiguravajućeg društva premija i isplata štete. Za razliku od uobičajene trgovine gdje često nakon kupnje nekog proizvoda trgovac više nema nikakvog troška oko elementa kojeg je prodao u osiguranju nakon prodaje svaka polica može potencijalno biti "štetna" za osiguravajuću kuću.

U današnjem poslovanju i poslovnim odnosima svijet bez osiguranja je praktički nezamisliv. Iznajmljivanje auta na leasing je obavezno uz kasko osiguranje, osiguranje apartmana pri iznajmljivanju je poželjno, autoodgovornost je obavezna, na dalji put se ne može bez police osiguranja.

3.1. Povijest društva

Izvor osiguranje d.d. je osiguravajuća kuća koja se bavi prodajom raznih vrsta neživotnog osiguranja. Njihova misija je da upotpune ponudu osiguravajućih proizvoda na zadovoljstvo klijenata sa ciljem da postanu konkurentni na tržištu i ostvare maksimalni profit. Izvor osiguranje d.d. je dioničko društvo registrirano za obavljanje poslova neživotnih osiguranja, osnovano u Republici Hrvatskoj.

Izvor je osnovan 2011. godine, a glavni osnivač i vlasnik jest Jako Andabak. U početku nastanka poduzeće je osnovano s namjerom da se koncentrira na zdravstveno osiguranje. Isključivo se bave neživotnim vrstama osiguranja dok su zdravstveno osiguranje stavili na čekanje. Unutar skupine 14 osiguravatelja koji nude obvezno autoosiguranje na hrvatskom tržištu Izvor se našao među dva osiguranja koja su u 2015 godini ostvarili rast premije.

Upravljačka struktura Izvor osiguranja d.d. je hijerarhijska. Na vrhu se nalazi nadzorni odbor društva, predsjednica uprave i član uprave. Slijede djelatnici u centrali i regionalnim uredima. Sa zaposlenicima se upravlja hijerarhijski i pomoću pravila. Izvor osiguranje je dionički tip trgovačkog društva. Sektor prodaje je temelj na kojem leži cijelo poduzeće. Sve ostalo je tu da pomaže i podupire sektor prodaje.

²⁰ <https://hrportfolio.hr/investicijski-rjecnik?pojam=F> (Stranica posjećena: 20.5.2021)

3.2. Djelatnost društva

“Članovi Uprave tijekom 2019. godine i do dana izdavanja ovog izvješća bili su:

- Ivana Andabak, predsjednica Uprave do 15.04.2019. i od 11.10.2019.
- Sanja Gagulić, zamjenica predsjednice Uprave od 16.04.2019. do 10.10.2019. i od 11.04.2020. do 04.05.2020.
- Svemir Kalinić, član Uprave do 10.04.2020.

Nadzorni odbor čine:

- Jako Andabak, predsjednik Nadzornog odbora do 04.05.2020.
- Sanja Gagulić, zamjenica predsjednika Nadzornog odbora te Odlukom od 11.4.2020. obavlja funkciju za mjenika člana uprave, a mandat joj miruje, 04.05.2020. prestaje biti zamjenica predsjednika Nadzornog odbora
- Tonči Boras, član Nadzornog odbora”²¹

“Društvo je registrirano za pružanje usluga sljedećih vrsta neživotnih osiguranja:

- osiguranje od nezgode
- zdravstveno osiguranje
- osiguranje cestovnih vozila
- osiguranje od požara i elementarnih šteta
- ostala osiguranja imovine
- osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila
- ostala osiguranja od odgovornosti
- osiguranje zračnih letjelica
- osiguranje plovila
- osiguranje robe u prijevozu
- osiguranje od odgovornosti za upotrebu zračnih letjelica
- osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila
- osiguranje raznih financijskih gubitaka
- osiguranje troškova pravne zaštite
- putno osiguranje”²²

²¹ Godišnji i financijski izvještaj 2019 god., Izvor osiguranje d.d.

²² Godišnji i financijski izvještaj 2019 god., Izvor osiguranje d.d.

Shema organizacijske strukture Društva ilustrirana je na donjoj tablici:

Tablica 1.

Organizacijska struktura Izvor osiguranja

Uprava
Odjel unutarnje revizije i Odjel aktuarstva
Odjel pravnih poslova i Odjel za usklađenost
Sektor prodaje, Sektor financija, računovodstva i kontrolinga, Sektor šteta, Sektor informatike i tehnologije

Izvor: Obrada autora prema službenim podacima poduzeća Izvor osiguranje d.d.

Sjedište Društva je u Zagrebu, gdje su smještene i sve administrativne funkcije Društva. Sektor prodaje sastoji se od odjela organiziranih pri direkciji Društva:

- odjel underwritinga i reosiguranja
- odjel online prodaje
- odjel podrške prodaji,

i regionalnih ureda/poslovnica:

- regionalni ured Zagreb
- regionalni ured Split
- regionalni ured Rijeka
- poslovnica Osijek/Slavonija

3.3. Horizontalna analiza bilance

Horizontalna analiza je analitički postupak uspoređivanja svake godine sa prethodnom za utvrđivanje tendencije i dinamike promjena pojedinačnih pozicija financijskih izvještaja.

Koristimo komparacijske financijske izvještaje i pomoću serije baznih indeksa sagledavamo tendencije raznih promjena pomoću serije baznih indeksa.

Tablica 4.

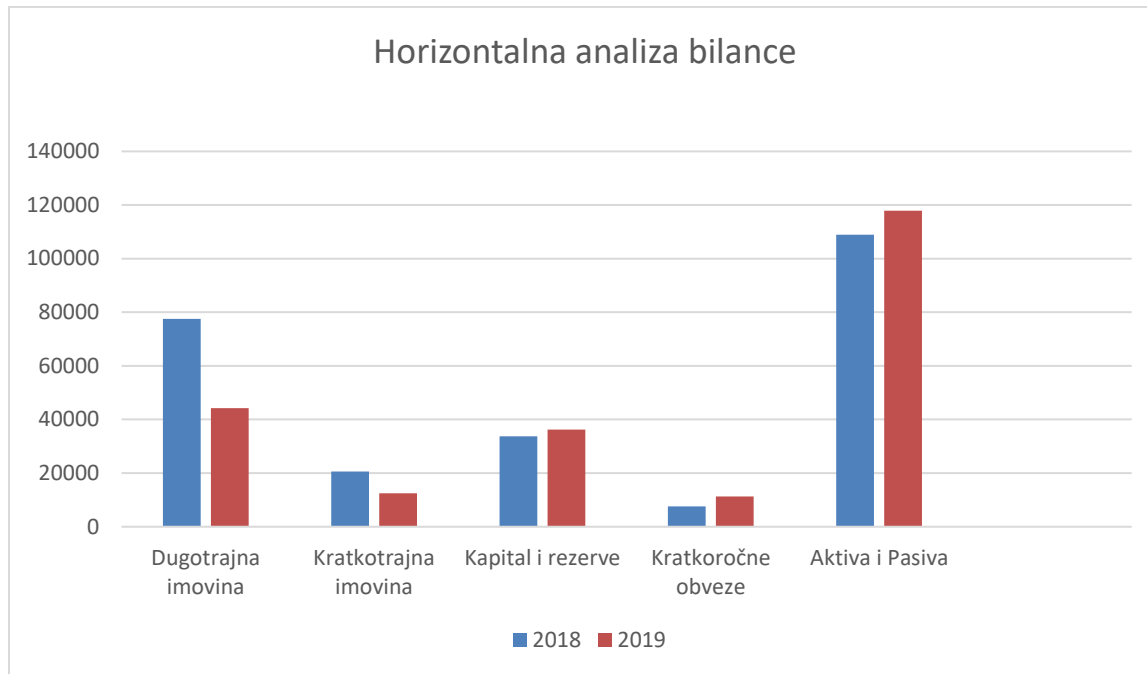
Bilanca

BILANCA			
Pozicija	2018. (HRK)	2019. (HRK)	Index (%)
AKTIVA			
A)DUGOTRAJNA IMOVINA	77.567	44.246	57.04
1.NEMATERIJALNA IMOVINA	363	148	40.77
2.MATERIJALNA IMOVINA	323	200	61.91
Nekretnine, postrojenja i oprema	46.491	-	0
3.DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	30.390	43.898	144.44
Financijska imovina po fer vrijednosti	11.493	12.950	112.67
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	4.397	4.136	94.06
Depoziti i potraživanja	14.500	26.812	184.91
4. Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	10.732	5.729	
B)KRATKOTRAJNA IMOVINA	20.573	12.464	60,58
1.POTRAŽIVANJA	19.003	10.718	56.40
Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja	9.490	7.994	84.23

Ostala potraživanja	9.513	2.724	28.63
2.NOVAC	1.570	1.746	111.21
UKUPNO AKTIVA	108.873	117.863	108.25
PASIVA			
A)KAPITAL I REZERVE	33.709	36.249	107.53
1.TEMELJNI KAPITAL	40.000	40.000	
2.KAPITALNE REZERVE	33.709	17000	50,43
3.REZERVE IZ DOBITI	5039		0
4.REVALORIZACIJSKE REZERVE	67.535	73.519	108.86
Rezerve fer vrijednosti	-	-	
Ostale revalorizacijske rezerve	-	-	
5.ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	9.002	11.609	128.96
6.DOBIT ILI GUBITAK TEKUĆE GODINE	2.328	9.132	392.26
B)KRATKOROČNE OBVEZE	7.628	11.293	148.04
Financijske obveze	-	3.420	
Obveze proizašle iz neposrednih poslova osiguranja	525	1.129	215.04
Obveze proizašle iz poslova suosiguranja i reosiguranja	1.727	3.043	176.20
Ostale obveze i odgođeni prihodi	5.376	3.701	68.84
UKUPNO PASIVA	108.873	117.863	108,25

Izvor: Obrada autora prema službenim podacima poduzeća Izvor osiguranje d.d.

Graf 1. Horizontalna analiza bilance

Izvor: Obrada autora prema službenim podacima poduzeća

- Dugotrajna imovina se u 2019. godini smanjila za 42.96 % što upućuje na neulaganje u imovinu i smanjeno financiranje iz tuđih izvora. Kratkotrajna imovina poduzeća se smanjila za 39.42% što možemo objasniti najviše padom potraživanja od 43.60%. Dugotrajna financijska imovina se povećala za 44.44% a razlog tome je povećanje danih zajmova i depozita.
- U odnosu na aktivu u pasivi možemo vidjeti rast na poziciji kapitala i rezervi od 7.53% što je znak da poduzeće akumulira dobit iz godine u godinu.
- Kratkoročne obveze bilježe rast od 48.04% što je pokazatelj da poduzeće bilježi veću zaduženost u odnosu na usporednu godinu što može biti zbog povećanja odštetnih zahtjeva i sličnih obaveza.

3.4. Vertikalna analiza bilance

Vertikalnom analizom uspoređuju se podaci u godini dana pri čemu se daje uvid u strukturu financijskih izvještaja te se kod bilance pojedinačni elementi aktive promatraju u postotnom udjelu ukupne aktive, te kod pasive u postotnom udjelu ukupne pasive.

Tablica 5.

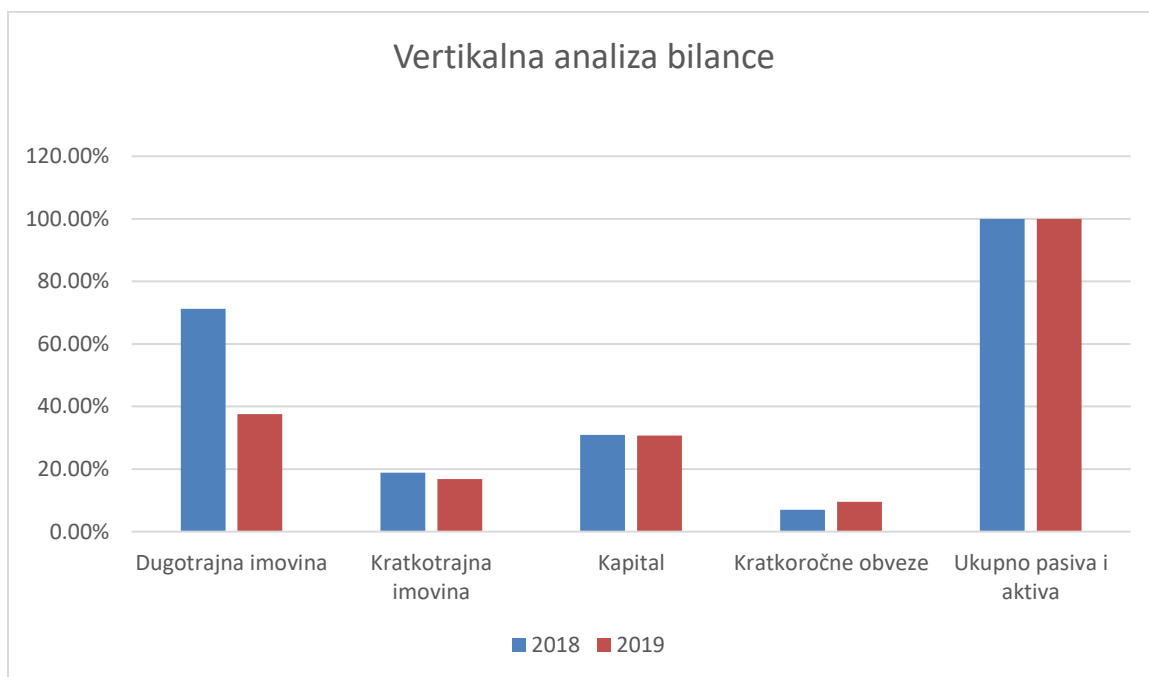
Bilanca

BILANCA				
Pozicija	2018. (HRK)	Udjel (%)	2019. (HRK)	Udjel (%)
AKTIVA				
A)DUGOTRAJNA IMOVINA	77.567	71.24	44.246	37.54
<i>1.NEMATERIJALNA IMOVINA</i>	363	0.33	148	0.12
<i>2.MATERIJALNA IMOVINA</i>	323	0,29	200	0.16
Nekretnine, postrojenja i oprema	46.491	42.70	-	-
3.DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	30.390	27.91	43.898	37.24
Financijska imovina po fer vrijednosti	11.493	10.55	12.950	10.98
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	4.397	4.03	4.136	3.50
Depoziti i potraživanja	14.500	13.31	26.812	22.74
Ostala imovina	-		-	
B)KRATKOTRAJNA IMOVINA	20.573	18.89	19.784	16.78
<i>1.POTRAŽIVANJA</i>	19.003	17.45	18.308	15.53
Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja	9.490	8.71	7.994	6.78
Ostala potraživanja	9.513	8.73	10.314	8.75
<i>2.NOVAČ</i>	1.570	1.44	1.746	1.48
UKUPNO AKTIVA	108.873		117.863	
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	33.709	30.96	36.249	30.75
1.TEMELJNI KAPITAL	40.000	36.74	40.000	33.93
2.KAPITALNE REZERVE	5.039	4.62	17.000	14.42
3.REZERVE IZ DOBITI	-		-	
4.REVALORIZACIJSKE REZERVE	67.535	62	73.519	62.37
Rezerve fer vrijednosti	-		-	
Ostale revalorizacijske rezerve	-		-	

5.ZADRŽANA DOBIT ILI PRENEŠENI GUBITAK	9.002	8.26	11.619	9.85
6.DOBIT ILI GUBITAK TEKUĆE GODINE	2.328	2.13	9.132	7.74
B)KRATKOROČNE OBVEZE	7.628	7	11.293	9.58
1.FINANCIJSKE OBVEZE	-		3.420	2.90
2.OSTALE OBVEZE I ODGOĐENI PRIHODI	5.376	4.93	3.701	3.14
3. OBVEZE PROIZIŠLE IS POSLOVA SUOSIGURANJA I REOSIGURANJA	1.727	1.58	3.043	2.58
4. OBVEZE IZ NEPOSREDNIH POSLOVA OSIGURANJA	525	0.48	1.129	0.96
UKUPNO PASIVA	108.873		117.863	

Izvor: Obrada autora prema službenim podacima poduzeća Izvor osiguranje d.d.

Graf 2. Vertikalna analiza bilance

Izvor: Obrada autora prema službenim podacima poduzeća

- Dugotrajna imovina poduzeća iznosi 71.24 % ukupne imovine u 2018. godini, dok u 2019. godini bilježi padu iznosu od 37.54 %. Najveći udio u dugotrajnoj imovini ima financijska imovina koja ima udjel od 37.24%.
- Kratkotrajna imovina u 2018. godini iznosila je 18.89 % od ukupne imovine dok u 2019. godini iznosi 16,78 %.
- Kapital i rezerve poduzeća imaju udio od 30.96 % u 2018. godini dok u 2019. imamo mali rast gdje kapital i rezerve iznose 30.75 % u odnosu na ukupnu pasivu.
- Kratkoročne obveze poduzeća imaju udjel od 7 % u odnosu na ukupnu pasivu u 2018. godini, dok u 2019 godini iznosi 9.58 %.

3.5. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka

Tablica 6. Račun dobiti i gubitka

RDG			
Pozicija	2018. (000 HRK)	2019. (000 HRK)	Index 2019/2018
A)POSLOVNI PRIHODI	51.455	59.674	115.97%
B)POSLOVNI RASHODI	53.703	68.807	128.12%
C)FINANCIJSKI PRIHODI	-		
D)FINANCIJSKI RASHODI	-		
E)UKUPNO PRIHODI	-	-	
F)UKUPNO RASHODI	2.328	9.132	392.26%
1.Dobit prije oporezivanja	-	-	
2.Gubitak prije oporezivanja	2.328	9.132	392.26%
3.Porez na dobit	-	-	
G)DOBITAK RAZDOBLJA	-	-	
H)GUBITAK RAZDOBLJA	2.328	9.132	392.26%

Izvor: Obrada autora prema službenim podacima poduzeća Izvor osiguranje d.d.

- Poslovni prihodi bilježe rast od 15.97% u odnosu na prethodnu 2018. godinu.
- Poslovni rashodi su se povećali za 28.12 %.
- Poduzeće posluje negativno i ostvaruje gubitak od 292.26%

3.6. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

Tablica 7.

Račun dobiti i gubitka

Pozicija	2018. (000 HRK)	Udjel (%)	2019. (000 HRK)	Udjel (%)
A)POSLOVNI PRIHODI	51.455	100.00	59.674	100
B)POSLOVNI RASHODI	53.703	100.00	68.807	100
C)FINANCIJSKI PRIHODI	-		-	
D)FINANCIJSKI RASHODI	-		-	
E)UKUPNO PRIHODI	51.455	100.00	59.674	100.00
F)UKUPNO RASHODI	2.328	4.33	9.132	13.27
1.Dobit prije oporezivanja	-		-	
2.Gubitak prije oporezivanja	2.328	100.00	9.132	100.00
3.Porez na dobit	-		-	
G)GUBITAK RAZDOBLJA	2.328	100.00	9.132	100.00

Izvor: Obrada autora prema službenim podacima poduzeća Izvor osiguranje d.d.

- Zbog neostvarenih financijskih prihoda i rashoda vertikalna analiza pokazuje udjel po stavki poslovnih prihoda od od 0%.
- Ukupni rashodi imaju udjel od 4.33% kod poslovnih rashoda u 2018. godini dok u 2019. godini postotak ukupnih rashoda raste na 13.27%.

3.7. Analiza putem financijskih pokazatelja

3.7.1. Pokazatelji likvidnosti

Ukratko bi se moglo reći da pokazatelji likvidnosti tumače kakva je sposobnost sredstva da se iz nekog oblika pretvori u novac, to jest svojstvo imovine da se može pretvoriti u novac koji je dovoljan za podmirivanje dospjelih obaveza. Pokazatelji likvidnosti uspoređuju kratkoročne obveze sa kratkoročnim izvorima koji su dostupni za podmirivanje kratkoročnih obveza.

Najučestaliji pokazatelji likvidnosti:

- Pokazatelji trenutne likvidnosti
- Pokazatelji ubrzane likvidnosti
- Pokazatelji tekuće likvidnosti
- Pokazatelji financijske stabilnosti
- Neto obrtni kapital

3.7.2. Pokazatelj trenutne likvidnosti

Tablica 8.

Pokazatelj trenutne likvidnosti

Godina	Novac	Kratkoročne obveze	Rezultat	Poželjna veličina
2018.	1.570	7.628	0.20	$\geq 0,5$
2019.	1746	11.293	0.15	$\geq 0,5$

Izvor: Obrada autora prema službenim podacima poduzeća Izvor osiguranje d.d.

Pokazatelj trenutne likvidnosti predstavlja omjer novca i kratkoročnih obveza. Pokazuje koliki se dio kratkoročnih obveza može pokriti s najlikvidnijim dijelom kratkotrajne imovine, novcem. Poželjno je da se barem 50% obveza može pokriti sa novcem. Oba pokazatelja ne udovoljavaju kontrolnoj vrijednosti te poduzeće ne može plaćati svoje dospjele kratkoročne obveze i nije dovoljno likvidno.

3.7.3. Pokazatelj tekuće likvidnosti

Tablica 9.

Pokazatelj tekuće likvidnosti

Godina	Kratkotrajna imovina	Kratkoročne obveze	Rezultat	Poželjna veličina
2018.	20.573	7.628	2.69	> 2
2019.	19.784	11.293	1.75	> 2

Izvor: Obrada autora prema službenim podacima poduzeća Izvor osiguranje d.d.

Pokazatelj tekuće likvidnosti pokazuje koliki je omjer kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza. Objasnjava koliko se puta kratkoročne obveze mogu pokriti kratkotrajnom imovinom. Pokazuje koliko kratkotrajna imovina financirana kratkoročnim izvorima ili je dio dugoročnih izvora utrošen za financiranje kratkotrajne imovine. Poželjna veličina pokazatelja je 2 ili više što znači da bi se kratkoročne obveze trebale biti minimalno dva puta manje od kratkotrajne imovine. Preveliki koeficijent tekuće likvidnosti mogao bi ukazivati na loša postupanja menadžmenta, to jest neiskorištenu gotovinu i prevelike iznose zaliha. Pokazatelj za 2018. godinu (2.69) udovoljava kontrolnoj vrijednosti, dok za 2019. godinu (1.75) ne odgovara kontrolnoj vrijednosti što nam pokazuje da poduzeće nije u mogućnosti naplatiti potraživanja na vrijeme.

3.7.4. Pokazatelj financijske stabilnosti

Tablica 10.

Pokazatelj financijske stabilnosti

Pokazatelj financijske stabilnosti				
Godina	Dugotrajna imovina	Kapital + Dugoročne obveze	Rezultat	Poželjna veličina
2018.	77.567	33.709	2.30	< 1
2019.	44.246	36.249	1.22	< 1

Izvor: Obrada autora prema službenim podacima poduzeća Izvor osiguranje d.d.

Pokazatelj financijske stabilnosti tumači kako je potrebno da se dugotrajna imovina financira iz dugoročnih izvora sredstava te da i dio kratkotrajne imovine financiramo iz dugoročnih izvora sredstava što će stvoriti pozitivan neto radni kapital koji je osnova za dobar pokazatelj likvidnosti poduzeća. U omjer stavljamo dugotrajnu imovinu i dugoročne izvore financiranja, kapital i dugoročne obveze te je poželjno da je manji od 1 što znači da se dugoročnih sredstava financira kratkoročna imovina u obrnutome slučaju znači da se dugotrajna imovina financira iz kratkoročnih izvora sredstava te da postoji deficit obrtnog kapitala. Kontrolna vrijednost za obe godine (2018. i 2019.) udovoljavaju poželjnoj veličini.

3.8. Pokazatelji zaduženosti

Pomoću pokazatelja zaduženosti tumačimo u kojoj mjeri se poduzeće financira iz vlastitih, a u kojoj iz tuđih izvora financiranja. „Ovo je jedan od najvažnijih pokazatelja zaduženosti poduzeća. Dobije se kao odnos ukupnih obveza i ukupne imovine. Koeficijent ili stupanj zaduženosti pokazuje koliki se dio imovine financira iz tuđih izvora bilo dugoročnih ili kratkoročnih. Ovaj odnos pokazuje i koliko su ukupne obveze zastupljene u ukupnoj financijskoj strukturi trgovačkog društva. Koeficijent zaduženosti pokazuje sposobnost društva da pokrije sve svoje kratkoročne i dugoročne obveze prema kreditorima i investitorima. Što je ovaj koeficijent veći, to je veći i rizik ulaganja u društvo. Smatra se da stupanj zaduženosti ne bi smio biti veći od 50 %“.²³

Najučestaliji pokazatelji zaduženosti:

- koeficijent zaduženosti
- koeficijent vlastitog financiranja
- odnos duga i glavnice
- stupanj pokriva I
- stupanj pokriva II

3.8.1. Pokazatelj zaduženosti

Tablica 11.
Pokazatelj zaduženosti

Pokazatelj zaduženosti				
Godina	Ukupne obveze	Ukupna imovina	Rezultat	Poželjna veličina
2018.	7.628	108.873	0.07	< 0,5
2019.	11.293	117.863	0.09	< 0,5

Izvor: Obrada autora prema službenim podacima poduzeća Izvor osiguranje d.d.

Pokazatelj zaduženosti pokazuje strukturu kapitala i na koji način poduzeće financira svoju imovinu. Zaduženost ne mora nužno biti loša ukoliko je pod kontrolom i koristi se na pravi način te može rezultirati porastom povrata kapitala. Izvor osiguranje u obe godine ima pozitivan rezultat te pokazuje da Izvor osiguranje nije prezaduženo i da više od 50% svoje imovine financira vlastitim sredstvima. U 2018. godini pokazatelj iznosi 0.07 što znači da je 7% imovine poduzeća financirano tuđim izvorima sredstava dok je 93% financirano sa vlastitim izvorima sredstava. U 2019. godini je za 2% više poduzeće financirano sa tuđim izvorima sredstava.

²³ Bolfek, B., Stanić, M. i Knežević, S. (2012). *Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke. Ekonomski vjesnik, XXV (1), str. 163.*

3.8.2. Pokazatelj vlastitoga financiranja

Tablica 12.

Pokazatelj vlastitoga financiranja

Pokazatelj vlastitog financiranja				
Godina	Kapital	Ukupna imovina	Rezultat	Poželjna veličina
2018.	33.709	108.873	0.3	> 0,5
2019.	36.249	117.863	0.3	>0,5

Izvor: Obrada autora prema službenim podacima poduzeća Izvor osiguranje d.d.

Pokazatelj vlastitog financiranja stavlja u omjer kapital i ukupnu imovinu te tumači koliko je imovine financirano iz vlastitoga kapitala. Kontrolna vrijednost u obe godine ne odgovara poželjnoj veličini od 50% te je evidentno da se poduzeće financira sa manje od 50% iz vlastitih izvora sredstava.

3.8.3. Pokazatelj faktora zaduženosti

Tablica 13.

Pokazatelj faktora zaduženosti

Pokazatelj faktora zaduženosti				
Godina	Ukupne obveze	Zadržana dobit + amortizacija	Rezultat	Poželjna veličina
2018.	7.628	9.002	0.84	Što manje
2019.	11.293	11.619	0.97	Što manje

Izvor: Obrada autora prema službenim podacima poduzeća Izvor osiguranje d.d.

Ako stavimo u omjer ukupne obveze sa zadržanim dobitima dobit ćemo omjer faktora zaduženosti. Pokazuje se u broju godina te je poželjan što manji rok otplate, odnosno do 3 godine osim kad se radi o kreditima koji su na dužem roku od 3 godine.

3.9. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti tumače brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu te se koriste pri ocjeni učinkovitosti kojom menadžment upravlja imovinom koju su mu povjerali vlasnici.

- pokazatelj obrta ukupne imovine
- pokazatelj obrta dugotrajne imovine
- pokazatelj obrta kratkotrajne imovine
- **analiza zaliha:**
 - Koeficijent obrta zaliha
 - Prosječno vrijeme investiranja u zalihe
 - Omjer zaliha prema prodaji
- **analiza potraživanja:**
 - Koeficijent obrta potraživanja
 - Trajanje naplate potraživanja
 - Omjer potraživanja prema prodaji

3.9.1. Pokazatelj obrtaja ukupne imovine

Tablica 14.

Pokazatelj obrtaja ukupne imovine

Pokazatelj obrtaja ukupne imovine				
Godina	Ukupni prihodi	Ukupna imovina	Rezultat	Poželjna veličina
2018.	51.455	108.873	0.47	Što veća
2019.	59.674	117.863	0.50	Što veća

Izvor: Obrada autora prema službenim podacima poduzeća Izvor osiguranje d.d.

Pokazatelj obrtaja ukupne imovine tumači koliko se puta ukupna imovina poduzeća obrne u tijeku jedne godine te koliko poduzeće uspješno koristi imovinu sa ciljem stvaranja prihoda. Pokazatelj je pozitivan i uobičajeno veći u osiguravajućoj djelatnosti.

3.10. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda te tumače koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Ako je vrijednost pokazatelja manja od 1 znači da poduzeće ostvaruje gubitak.

najučestaliji pokazatelji:

- ekonomičnost ukupnog poslovanja
- ekonomičnost poslovnih aktivnosti
- ekonomičnost financiranja
- ekonomičnost izvanrednih aktivnosti

3.10.1. Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja

Tablica 15.

Pokazatelj ekonomičnosti ukupnoga poslovanja

Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja				
Godina	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	Rezultat	Poželjna veličina
2018.	51.455	53.703	0.95	>1
2019.	59.674	68.807	0.86	>1

Pokazatelj ekonomičnosti stavlja u omjer odnose prihoda i rashoda te pokazuje koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Kontrolna vrijednost za obe godine pokazuje negativan rezultat. U 2018. godini poduzeće na jednu kunu ukupnih prihoda ostvaruje 0.5 kuna rashoda ($100-95=5$). U 2019. godini imamo povećanje rashoda te poduzeće ostvaruje 0.14 kuna rashoda ($100-86=14$) na jednu kunu prihoda.

4. PRIJENOS OSIGURAVATELJNOG PORTFELJA IZVOR OSIGURANJA U GENERALI OSIGURANJE

4.1. Sustav upravljanja društva

Generali osiguranje posluje na tržištu životnih i neživotnih osiguranja.

Sustav upravljanja, uključujući sustav unutarnjih kontrola i upravljanja rizicima, tvori uloge i odgovornosti korporativnih tijela i njihovih odbora, ključnih funkcija i vlasnika rizika. Sastoji se i od internih politika, administrativnih i računovodstvenih postupaka te organizacijskih struktura usmjerenih na utvrđivanje, procjenu, mjerenje, upravljanje i praćenje glavnih rizika.

Sustav upravljanja Društva temeljen je na dualističkom modelu upravljanja koji provode Uprava i Nadzorni odbor. "U okviru sustava upravljanja Društvo je uspostavilo i slijedeći sustav unutarnjih kontrola (Tri razine unutarnjih kontrola):²⁴

- operativne funkcije ("nositelji rizika"), koje predstavljaju prvu razinu kontrole i imaju krajnju odgovornost za rizike koji se odnose na njihovo područje odgovornosti;
- funkciju upravljanja rizicima, funkciju praćenja usklađenosti i sprječavanja pranja novca te aktuarsku funkciju, koje predstavljaju drugu razinu kontrole
- funkciju unutarnje revizije, koja predstavlja treću razinu kontrole (zajedno s funkcijom upravljanja rizicima, funkcijom praćenja usklađenosti i sprječavanja pranja novca te aktuarskom funkcijom "Ključne funkcije").

Društvo je uspostavilo sveobuhvatan okvir za upravljanje rizicima koji je detaljno opisan, uključujući strategije upravljanja rizicima, ciljeve, postupke praćenja i izvještavanja, kao i pregled procesa Vlastita procjena rizika i solventnosti."

Društvo je uspostavilo i provodi djelotvoran i pouzdan sustav upravljanja uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost poslova. Upravljanje Društva sastoji se od niza upravljačkih i nadzornih tijela i odbora te pravila, smjernica i procedura usvojenih od strane Društva. Tijela sustava upravljanja čine:²⁵

-Predsjednik Mario Carini
- Član Đurđica Vlahović

Uprava - Uprava Društva sastoji se od dva člana. Članovi Uprave zajedno vode poslove i zajedno zastupaju Društvo. Jedan od članova Uprave imenovan je predsjednikom Uprave. Članovi Uprave Društva moraju zadovoljavati uvjete propisane Zakonom o osiguranju. Članovi Uprave Društva dužni su uspostaviti i provoditi djelotvoran i pouzdan sustav upravljanja u skladu s odredbama Zakona o osiguranju koji osigurava učinkovito i razborito upravljanje

²⁴ <https://www.generali.hr/izvjesce-o-solventnosti-i-financijskom-stanju> (stranica posjećena: 25.8.2021)

²⁵ *ibid.*

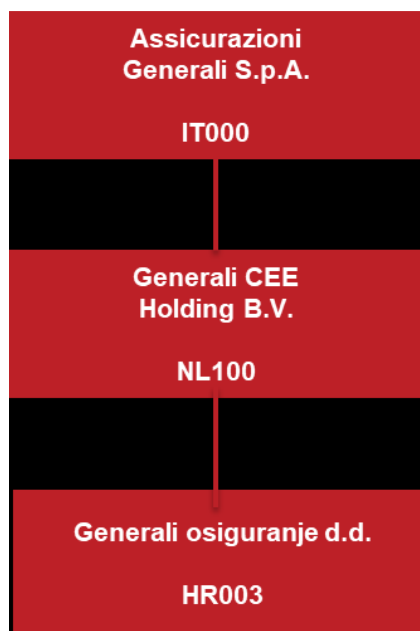
društvom za osiguranje. Uprava Društva ima krajnju odgovornost za uspostavu učinkovitog sustava upravljanja rizicima te učinkovitog sustava internih kontrola te za njihovu verifikaciju tijekom vremena. Uprava Društva ima krajnju odgovornost za donošenje strategije i politika u području internih kontrola i upravljanja rizicima te je odgovorna za njihovu primjerenost i održivost tijekom vremena u smislu potpunosti, funkcioniranja i učinkovitosti. Upravi podršku pružaju Odbor za rizike i unutarnje kontrole i Odbor za upravljanje i nadgledanje proizvoda.

Predsjednik	Gregor Pilgram
Zamjenik predsjednika	Stefano Culos
Član	Gábor Zoltán Horváth

Nadzorni odbor – Nadzorni odbor Društva sastoji se od tri člana od kojih jedan obavlja funkciju predsjednika Nadzornog odbora. Nadležnosti nadzornog odbora definirane su Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom Društva te Zakonom o osiguranju. Nadzorni odbor daje upravi suglasnost na poslovnu politiku Društva, strateške ciljeve, financijski plan, strategije i politike preuzimanja rizika i upravljanja njima, na postupke vlastite procjene rizika i solventnosti, na sustav unutarnjih kontrola, na okvirni godišnji program rada unutarnje revizije te odlučuje o drugim poslovima. Također, članovi Nadzornog odbora dužni su nadzirati primjerenost postupaka i učinkovitost djelovanja unutarnje revizije, izvršavati svoje obveze vodeći računa o činjenicama koje je utvrdila Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, Porezna uprava i druga nadzorna tijela tijekom postupka nadzora nad društvom za osiguranje, nadzirati provedbu i učinkovitost sustava upravljanja, nadzirati provedbu poslovne politike društva za osiguranje, strateških ciljeva i strategije i politike preuzimanja rizika i upravljanja njima, nadzirati postupak objave i priopćavanja informacija, provjeravati financijske izvještaje društva za osiguranje i o tome sastaviti pisano izvješće glavnoj skupštini te obrazlagati glavnoj skupštini dioničara svoje mišljenje uz godišnje izvješće unutarnje revizije i mišljenje uz godišnje izvješće uprave.

Predsjednik	Gregor Pilgram
Zamjenik predsjednika	Stefano Culos
Član	Gábor Zoltán Horváth

Izvor: <https://www.generali.hr/izvjesce-o-solventosti-i-financijskom-stanju> (stranica posjećena: 25.8.2021)

Slika 1. Vlasnička struktura

4.2. Analiza prihoda

S danom 30.4.2020. godine Generali osiguranje je preuzelo osigurateljni portfelj Izvor osiguranja dok je s 1.10.2020. godine Društvo preuzelo osigurateljni portfelj Generali Zavarovalnica d.d., podružnice Zagreb. Tijekom 2020. vlasnik je uplatio 133.900 tisuće kuna u ostale rezerve kapitala kako bi se osigurala snažna kapitalna pozicija Društva uslijed dva prijenosa portfelja.

Tablica 16.

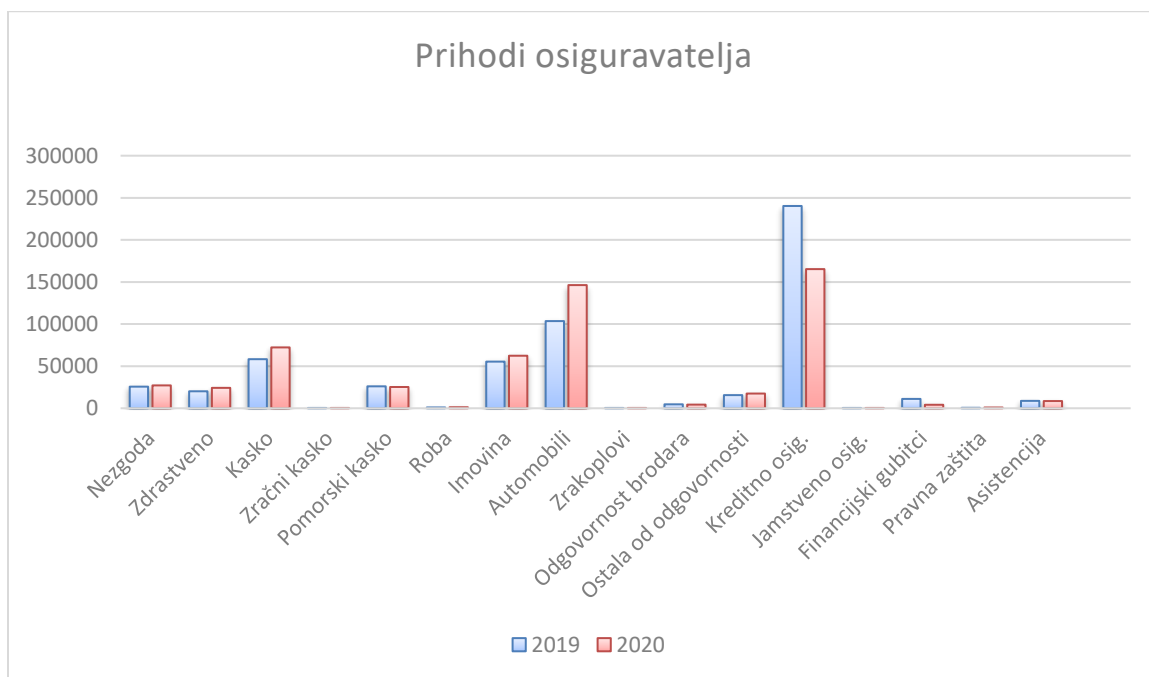
Prihodi osiguravatelja

PRIHODI OSIGURAVATELJA			
Neživotno osiguranje / U '000 HRK	2019. (HRK)	2020. (HRK)	Index (%)
Osiguranje od nezgode	25.658	27.140	105.77
Zdravstveno osiguranje	20.157	24.231	120.21
Kasko osiguranje cestovnih vozila	58.288	72.273	124
Osiguranje zračnog kaska	189	195	103.17
Osiguranje pomorskog, riječnog i jezerskog kaska	26.046	25.256	96.96
Osiguranje robe u prijevozu	961	1.188	123.62
Osiguranje imovina	55.397	62.384	112.61
Osiguranje od automobilske odgovornosti	103.541	146.293	141.28
Osiguranje od zračne odgovornosti	163	172	105.52
Osiguranje od odgovornosti broдача	4.673	4.320	92.44
Ostala osiguranje od odgovornosti	15.609	17.461	111.86
Osiguranje kredita	240.262	165.279	68.79
Osiguranje jamstava	206	174	84.46
Osiguranje raznih financijskih gubitaka	11.099	4.137	37.27
Osiguranje troškova pravne zaštite	561	885	157.75
Osiguranje pomoći (asistencija)	8.772	8.558	97.56
UKUPNO	571.582	559.946	97.96
Životno osiguranje / U '000 HRK			
Životno osiguranje	178.035	85.601	48.08

Dopunska osiguranja uz životno osiguranje	5.002	5.968	119.31
Životno osiguranje kod kojeg ugovaratelj osiguranja preuzima rizik ulaganja	49.995	102.681	205.38
UKUPNO	233.032	194.250	83.35

Izvor: Obrada autora prema službenim podacima poduzeća Generali osiguranje d.d.

Graf 3. Prihodi osiguravatelja

Izvor: Obrada autora prema službenim podacima poduzeća

4.3. Analiza prihoda i utjecaj Covid-19 pandemije

Izbijanje Covid-19 pandemije je rezultiralo ekonomskim usporavanjem posvuda u svijetu što je sigurno utjecalo i na tržište osiguranja. Ekonomska kriza smanjuje poslovanje i kućni dohodak što se osim u segmentu obaveznih ili profesionalnih osiguranja (motorna vozila, osiguranja od odgovornosti..) osjeti u nekim drugim područjima poput imovinskih i kreditnih osiguranja dok se paralelno otvaraju mogućnosti povećanih prihoda za neke druge police osiguranja poput zdrastvenih.

Možemo navesti pojedine točke utjecaj covid-19 pandemije na osiguravajuća društva:²⁶

- na opseg postupka dubinskog snimanja, koji treba prilagoditi tako da obuhvaća i dodatne segmente zbog utjecaja pandemije COVID-19
- na državne potpore i poticaje
- na ugovorne odnose i to sadržavaju li pojedini ugovori odgovarajuće odredbe o višoj sili i/ili klauzulu rebus sic stantibus, odnosno klauzulu o promijenjenim okolnostima
- na financijske ugovore i uvjete uzimanja COVID-kredita ili druge vrste zaduživanja
- na zaposlenike, njihova prava i obveze
- na korporacijsko upravljanje i to postoji li okvir za online funkcioniranje
- na likvidnost i utjecaj na otvaranje postupaka stečaja i/ili predstečaja
- na GDPR i prikupljanje većeg broja podataka o zaposlenicima u odnosu na zdravlje i putovanja
- na parnice i njihovo produženje
- na police osiguranja kojim se osiguravaju rizici prouzročeni pandemijom COVID-19 i slično
- na transakcijsku dokumentaciju, primjerice uključivanjem dodatnih izjava i jamstava kojima bi se na zaključenju transakcije potvrdio status rizika koji su otkriveni u postupku dubinskog snimanja, proširenjem i preciznijim definiranje klauzule MAC te uvjeta njezine aktivacije, a koja odgovara konceptu promijenjenih okolnosti u kontinentalnim pravnim sustavima, kojemu pripada i hrvatski
- na mehanizme za promjenu kupoprodajne cijene
- na uvjete raskida ugovora o kupoprodaji i posljedice
- na ugovaranje posebnih polica osiguranja cjelokupne transakcije
- na postupak pregovora, koji se u novim okolnostima provodi na virtualnim sastancima i većinom zamjenjuje fizičke pregovore

²⁶ [Osiguranje.hr](#) (Stranica posjećena 30.8.2021)

Društvo je provelo niz različitih stres scenarija rezultati kojih pokazuju da unatoč negativnim efektima COVID-19 pandemije, solventnost Društva ne bi trebala biti upitna te omjer solventnosti i u tim scenarijima ostaje iznad zakonom propisanih razina. Što se tiče likvidnosti, Društvo unatoč pandemiji koronavirusa ima značajna likvidna sredstva dovoljna za podmirivanje svih svojih obaveza. Društvo je također uvelo dodatne mjere pojačanog nadzora rizika likvidnosti u obliku novih redovnih izvještaja o poziciji likvidnosti.²⁷

Premija Generali osiguranja u 2020. godini, zbog snažnog utjecaja COVID 19 pandemije, smanjila se za -6,3% u odnosu na 2019. godinu te je Društvo ostvarilo 7,2% tržišnog udjela (7,6% na kraju 2019. godine). Na dan 31. prosinca 2020. godine Društvo je bilo rangirano 6. na tržištu uspoređujući osiguravajuće grupe.²⁸

U segmentu neživotnih osiguranja Društvo je zabilježilo pad premije od -2,0%. Smanjenje premije je rezultat utjecaja COVID 19 pandemije na aktivnost banaka te posljedično i na osiguranje kredita dok je Društvo ostvarilo rast u portfelju motornih vozila, osiguranja imovine, nezgode te u zdravstvenom osiguranju.

Unatoč uvjetima pandemije, Društvo je tijekom 2020. godine uspješno izvršilo dva prijenosa portfelja – portfelja Izvor osiguranja od travnja 2020. godine te portfelja Generali zavarovalnice, podružnice Zagreb od listopada iste godine, uspješno ih integrirajući u svoje poslovanje. Generali osiguranje i dalje nastavlja strategiju višekanalne distribucije osiguranja nudeći proizvode iz gotovo svih vrsta osiguranja. Društvu ostaje snažan financijski temelj koji se pokazuje u jakoj bilanci, izvrsnoj solventnosti kao i dobrom pokriću rezervi.

Možemo zapaziti da društvo ima dobro raspoređen portfelj u svim vrstama osiguranja te na području cijele Republike Hrvatske. Društvo nema pojedinačnog ugovaratelja s kim je ostvarilo prihode veće od 10% ukupnih prihoda Društva. Gubitke u neživotnom osiguranju poduzeće je ostvarilo u osiguranju kredita (31.21%) kao i jamstva (15,54%) što je posve razumljivo sa obzirom na pandemiju i nesigurnu budućnost te financijsku krizu koja je nastupila nakon mnogobrojnih mjera i lockdowna. Najveći pad prihoda dogodio se kod osiguranja financijskih gubitaka (Mogući financijski gubitci koji se javljaju dok poduzeće miruje zbog nemogućnosti da obavlja poslovne djelatnosti, primjerice požara) od 62,73% što bi se moglo objasniti nekativnošću mnogih poduzeća usred nepredviđenih pandemijskih okolnosti poput lockdowna. Automobilsko osiguranje, kasko i osiguranje robe u prijevozu bilježe najveći rast u prihodu Generali osiguranja što bismo mogli najviše prepisati uspješnom stapanju sa Izvor osiguranjem pošto je Izvor osiguranje u tim segmentima bilježilo u prethodnim godinama pozitivan rast. Neto kombinirana kvota u segmentu neživotnih osiguranja u 2020. godini iznosi 103,2% (2019.: 98,2%). U segmentu neživotnih osiguranja Društvo je zabilježilo pad premije od -2,0%. Smanjenje premije je rezultat utjecaja COVID 19 na aktivnost banaka te posljedično i na

²⁷ [Briefvorlage \(generalih.hr\)](https://www.generalih.hr) (stranica posjećena 30.8.2021)

²⁸ <https://www.generalih.hr/izvjesce-o-solventosti-i-financijskom-stanju> (stranica posjećena: 25.8.2021)

osiguranje kredita dok je Društvo ostvarilo rast u portfelju motornih vozila te u zdravstvenom osiguranju. Pandemija je još jače pogodila segment životnih osiguranja gdje je Društvo zabilježilo premijski pad u 2020. godini od -16,6%. “Uz utjecaj pandemije, glavni faktor pada premije u životnim osiguranjima je i svjesno i namjerno smanjivanje premije u tradicionalnim životnim osiguranjima uz povećanje premije Unit Linked proizvoda u skladu sa strategijom Društva.”²⁹

Nakon svega navedenoga nemoguće je točno odrediti koliki je realan utjecaj prijenosa portfelja Izvor osiguranja u Generali osiguranje zbog izbijanja pandemije i ekonomskog pada, ali možemo vidjeti porast neživotnih osiguranja u kojima je Izvor tradicionalno bio čvrst. Da li bi određeni segmenti bili još veći da nije došlo do pojave Covid-19 bolesti to možemo samo nagađati.

²⁹ <https://www.generali.hr/izvjesce-o-solventosti-i-financijskom-stanju> (stranica posjećena: 25.8.2021)

5. ZAKLJUČAK

Ovaj rad je pokazao analizu financijskih izvještaja Izvor osiguranja u razdoblju od 2018. i 2019. godine koja je ujedno i posljednja godina poslovanja poduzeća. Prikazana je horizontalna i vertikalna analiza bilance kao krvotoka poduzeća te smo pomoću računa dobiti i gubitka pokazali temeljne prihode i rashode.

Nakon što smo proveli financijsku analizu Izvor osiguranja vidjeli smo da se poduzeće u određenim segmentima poslovanja nalazilo u poteškoćama. Poduzeće je bilježilo financijske gubitke kao što smo jasno vidjeli u računu dobiti i gubitka te su određeni financijski pokazatelji ukazali na nemogućnost plaćanja dospjelih obveza, nemogućnost financiranja vlastitim izvorima sredstava sa postotkom većim od 50%, nemogućnosti naplate potraživanja na vrijeme i gubitak prihoda. Mogli bismo zaključiti da su problemi Izvor osiguranja ponajprije uzrokovani nemogućnošću da Izvor osiguranje sudjeluje u tržišnoj utrci sa konkurencijom i velikim divovima poput tradicionalnog Croatia osiguranja (utemeljenog 1884. godine), svjetskim imenima poput Allianz i Generali, ili Jadranskim i Euroherc osiguranjem koji svoj uspjeh u osiguranju motornih vozila bilježe ponajviše pametnom strategijom otvaranja stanica za tehnički pregled u sklopu osiguranja motornih vozila. Izvor osiguranje sa ukupnim tržišnim udjelom manjim od 1% je spadalo u patuljasta osiguranja te je bilo nužno da se pridruži jednim od osiguravateljskih divova kako ne bi doživjelo financijski stečaj. U financijskoj analizi možemo vidjeti mnoge pozitivne pokazatelje Izvor osiguranja što je znak da je poduzeće dobro vođeno ali premali obujam osiguranja, slabi marketing i novo osiguranje na tržištu prepunom osiguranja kojima su klijenti tradicionalno skloni dovelo je do toga da je prodaja bila neizbježna. Možemo vidjeti da nakon uspješnoga prijenosa portfelja Generali osiguranje bilježi pozitivan rast u segmentu neživotnih osiguranja a pretežito kod osiguranja motornih vozila u dijelu koji je bio izrazito snažan u Izvor osiguranju. Utjecaj pandemije je najmanje vidljiv u segmentu osiguranja motornih vozila iz razloga što je ono zakonski uvjetovano za razliku od ostalih osiguranja koja su na neki način financijski luksuz za osiguranika te samim time u krizna vremena koja su nastupila zbog zatvaranja poduzeća i neizvjesne budućnosti su zanemarena i odgođena do nekih boljih vremena.

LITERATURA

1. *Andrijašević, S i Petranović, V.: Ekonomika osiguranja, Zagreb Alfa, 1999., str. 23.*
2. Ksenija Klasić, Ivo Andrijanić, Osnove osiguranja, Načela i praksa, Zagreb 2007, str.15, 2 izd
3. *Zakon o osiguranju, čl. 93-97.*
4. <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=51853> (Stranica posjećena: 18.5.2021)
5. Vidučić Lj., Pepur S., Šimić Šarić M., Financijski menadžment, RRiF plus, Zagreb 2015., str. 425
6. Godišnji i financijski izvještaj 2019 god., Izvor osiguranje d.d.
7. Bolfek, B., Stanić, M. i Knežević, S. (2012). Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke. Ekonomski vjesnik, XXV (1), str. 163..
8. <http://www.efos.unios.hr/poslovni-informacijski-sustavi/wp-content/uploads/sites/216/2018/11/17.-KONTROLING.pdf> (stranica posjećena, 15.8.2021)
9. https://hr.wikipedia.org/wiki/Bilje%C5%A1ke_uz_financijske_izvje%C5%A1taje (Stranica posjećena: 18.5.2021)
10. <https://hrportfolio.hr/investicijski-rjecnik?pojam=F> (Stranica posjećena: 20.5.2021)
11. <https://www.generalih.hr/izvjesce-o-solventosti-i-financijskom-stanju> (stranica posjećena: 25.8.2021)
12. [Osiguranje.hr](https://www.generalih.hr/osiguranje) (Stranica posjećena 30.8.2021)
13. [Briefvorlage \(generalih.hr\)](https://www.generalih.hr/briefvorlage) (stranica posjećena 30.8.2021)
14. <https://www.generalih.hr/izvjesce-o-solventosti-i-financijskom-stanju> (stranica posjećena: 25.8.2021)
15. <http://www.efos.unios.hr/poslovni-informacijski-sustavi/wp-content/uploads/sites/216/2018/11/17.-KONTROLING.pdf> (stranica posjećena: 20.7.2021)
16. <https://www.generalih.hr/izvjesce-o-solventosti-i-financijskom-stanju>

POPIS SLIKA

Slika 1. Vlasnička struktura	36.
------------------------------	-----

POPIS TABLICA

Tablica 1. Organizacijska struktura Izvor osiguranja	18.
Tablica 2. Bilanca	19.
Tablica 3. Bilanca	22.
Tablica 4. Račun dobiti i gubitka	25.
Tablica 5. Račun dobiti i gubitka	26.
Tablica 6. Pokazatelj trenutne likvidnosti	27.
Tablica 7. Pokazatelj tekuće likvidnosti	28.
Tablica 8. Pokazatelj financijske stabilnosti	29.
Tablica 9. Pokazatelj zaduženosti	30.
Tablica 10. Pokazatelj vlastitoga financiranja	31.
Tablica 11. Pokazatelj faktora zaduženosti	31.
Tablica 12. Pokazatelj obrtaja ukupne imovine	32.
Tablica 13. Pokazatelj ekonomičnosti ukupnoga poslovanja	33.
Tablica 14. Prihodi osiguravatelja	37.

POPIS GRAFOVA

Graf 1. Horizontalna analiza bilance	21.
Graf 2- Vertikalna analiza bilance	23.
Graf 3. Prihodi osiguravatelja	38.